

20

4232

פ.ע.

מדינת ישראל
הכנסת

פרוקול מס. 13/28

מישיבת ועדת העבודה -
מיום ג', כ"ב בתמוז תשי"ט - 28.7.59 בשעה 8.30

נכחיו:

- חברי הוועדה: ע. גוברין - היו"ר
 ב. אירלסון
 ס. ארם
 ש. כבה
 י. כהן
 ח. למדן
 ח. מגורי-כהן
 ס. קלמר
 י. קרגמן

מוזמנים:

- ג. לוסן - מנהל המוסד לביטוח לאומי
 ס. לוין - יועץ משפטי של המוסד לב"ל
 א. לבנה - מטעם משרד העבודה
 ז. נגבי - מטעם משרד המשפטים
 ז. שרף - הממונה על הכנסות המדינה
 ת. ברוש - נציג מס-הכנסה

סדר היום:

חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 4),
תשי"ט-1959.

היו"ר ע. גוברין:

פותח את הישיבה.

אני חוזר על הצעתי, שקיבלה את תמיכת כל נציגי הסיעות בוועדה, שאנו נביא הפעם את הצעת החוק לאישור הכנסת ללא כל הסתייגויות, ונמסור את ההודעה הבאה בשם כל הסיעות:

לפי הסדרים הקיימים בוועדת העבודה, היא נוהגת להקדיש זמן לעיון בחוקי העבודה והחוקים הסוציאליים המובאים בפניה, היא גם משתדלת להגיע לעמק השורה בשורה של סעיפים, אף הביאה את הממשלה לא פעם להסכים על תיקונים שונים, אם כי כמעט שלא היה חוק שלא היו לגביו הסתייגויות.

אולם בשנים לב לחשיבות החוק המזבא לאישורה הפעם ולקוצר הזמן לעיין בו באופן מדויק, ולאחר שחברי-כנסת מסיעות שונות העלו במליאת הכנסת תיקונים המחייבים בירור

ממושך, הגיעה הוועדה לכלל דעה להביא את החוק כפי שהוא לאישורה של הכנסת, אם כי אין כמעט סיעה שאין לה השגות, הצעות תיקונים או הסתייגויות, כל הסיעות שבוועדת העבודה קיבלו על עצמן, שאם תוך חצי שנה מהפעלת החוק איזו סיעה שהיא בכנסת, מאיזה נימוק שהוא ובכל דרך שייראה לה, תציע לכנסת לחזור ולדון בחוק - כל הסיעות יתמכו בדיון מחדש על החוק, אם במליאת הכנסת ואם בוועדת העבודה, כפי שיידרש.

לצערנו, הגיש חבר הכנסת ריפתין שלוש הסתייגויות לחוק. הוועדה דשמה אותן, לפי החוק, והיא מביאה אותן להצבעה בכנסת, אולם היא לא דנה בהן, כפי שלא דנה בשורה שלימה של תיקונים והסתייגויות שיש לחברי ועדה שונים, אך לא הגישו אותם בגלל ההסכם הנ"ל.

פ. ארם:
חבר-הכנסת ריפתין הודיע שיגיש את שלוש ההסתייגויות מבלי לנמקן.

היו"ר ע. גוברין:
אמסור לכנסת על שלוש ההסתייגויות, ואם חבר-הכנסת ריפתין יעמוד על זכותו לנמקן, לא אשיב לדבריו.

ס. קלמר:
האם אפשר לקבל אינפומציה כמה ילדים יהנו מהחוק ומהו חלקו של הסקטור הערבי.

ג. לוסן:
ההוצאה הכוללת לביצוע החוק תהיה בשנה הראשונה כ-7 מיליון ל"י.

אשר לחלקו של הסקטור הערבי, להלכה, לפי מספר הילדים, הוא מהווה 22%. למעשה, אני מניח שהוא לא יגיע במשך השנים הבאות ליותר מ-10%, מפני שאפשר ליהנות מהחוק רק לאחר תשלום דמי הביטוח במשך ששה חודשים. לפי המצב העובדתי, יהנו מהחוק בני המיעוטים שהם עובדים שכירים בערים ובאיזורי הפיתוח, ולא יהנו ממנו תושבי האיזורים הכפריים.

אנו מבקשים, על פי החלטת הממשלה מיום א' שעבר, למחוק את סעיף ק של חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 4). בגלל שגיאה מצד המוסד לביטוח לאומי, לא הספקנו לקבל בשעתו את הסכמת שר-האוצר לסעיף ק של החוק - הנא לשחרר את הקיצבה מ-מס-הכנסה, שר-האוצר אמנם הביא את העניין לממשלה, אולם זו לא הספיקה לדון בדרישתו למחוק את הסעיף. לעומת זאת, הודיע בישיבת הממשלה הממונה על הכנסות במדינה, כי לא יגבו מס-הכנסה מהקיצבה במשך ששת החודשים הבאים, וכי כל השאלה תמצא את פתרונה בתיקון לפקודת מס-הכנסה. בזה אין הבטחה כי בעלי הכנסות גדולות, נניח מעל ל-300 ל"י לחודש, יהיו משוחררים בעתיד מתשלום מס-הכנסה מהקיצבה, גם לפי פקודת מס-ההכנסה הקיימת, משפחה שהכנסתה אינה עולה על 300 ל"י לחודש מעבודה מלאה, משוחררת מתשלום מס-הכנסה.

ז. שרף:
הסעיף הזה לא נדון בשום מוסד שהיתה לנו אפשרות להשתתף בו, ולא ידענו עליו עד שהונח על שולחן הכנסת ונתפרסם בעתונות, רק לאחר זאת, ביום א' שעבר, התקיים עליו דיון בממשלה.

ע.ע.

לפי המצב העובדתי, אנו מתחילים לגבות מס-
הכנסה ממשפחה עם 4 ילדים מהכנסה העולה על 3600 ל"י לשנה, יתר-על-כן,
ביטוח משפחות מרובות ילדים לא היה מכוון לבעלי הכנסה גבוהה מזו,
ואם מטעמים שונים אי-אפשר להוציאם בכלל מתחולת החוק, לפחות אין טעם
לפטור אותם מתשלום מס-הכנסה, אף בחוק הביטוח הלאומי קיים העיקרון,
לפיו חייבים להלכה הנהגים סקיצבת זקנה כתשלום מס-הכנסה.

המגמה שאנו מפתחים במשך 4-5 השנים האחרונות
היא להגדיל את הסכום הפטור מס של המשפחות הגדולות, וכל תכניותינו
בדבר תיקונים בפקודת מס-ההכנסה לעתיד, אחרי הבחירות, הן להוציא
מטיפול משפחות מרובות ילדים, כאשר קיימת מגמה כזאת, אין טעם להכניס
לחוק מגמה שניה, לכן הצענו למחוק את הסעיף, וכאשר נדרון בחוק לתיקון
פקודת מס-ההכנסה, נביא בעיה זו לבירור, ובינתיים לא נגבה ולא נדרוש
מהמוסד לביטוח לאומי לגבות מס-הכנסה מהקיצבה.

היו"ר ע. גוברין:
לפי הקו שסיכמנו, אצטרך להציע לא לקבל את
הצעת הממשלה, אם כי באופן אישי אני מכיר
בנכונותה ובצדק שבה.

ז. טרנ:
לא מקובל בשום מדינה בעולם לתת מענק משפחתי
הפטור מס ויחד עם זאת להשאיר את הניכוי
בעד אותו ילד לגבי חוק מס-ההכנסה, פה יוצר מצב שהילד הרביעי יקבל
מענק משפחתי הפטור מס, ונוסף לכך, יהיה זכאי לניכוי של 375 ל"י
לשנה, לפי פקודת מס-ההכנסה.

היו"ר ע. גוברין:
מאחר שאנו נמצאים היום במצב מיוחד במינו,
שכל חברי הוועדה - פרט לחבר אחד שאני מקווה
כי עוד יחזור בו - החליטו לא להיכנס לדיון בגוף החוק, אחרת לא נספיק
להביאו לאישור הכנסת ואי-אפשר יהיה לבצעו בהקדם, ואין לחברי הוועדה
אפשרות להציע תיקונים לחוק רק בגלל חוסר זמן, אין טעם לדון בתיקונים
שמציעה הממשלה, אם מודיעים לנו שממילא לא יגבו במשך 6 חודשים מס-הכנסה
מהקיצבה, ונשחר שכל הסיעות מתחייבות שאם תוך חצי שנה מהפעלת החוק
תדרוש איזו סיעה שהיא לדון מחדש בחוק, יתמכו בדיון כזה, התוכל גם
הממשלה להציע תיקונים, ואז נוכל לדון בגוף ההצעות.

חברי הוועדה קיבלו על עצמם, שאם חבר-הכנסת
ריפתין לא יוותר על הסתייגותיו - ואין חבר בוועדה שאין לו הצעות
לתיקון החוק - הם יצביעו נגדן, מבלי לקבוע עמדה לגוף ההסתייגות,
מתוך נימוק שעלינו לברר אותן, ואין לנו אפשרות לעשות זאת עתה מבלי
לדחות את ביצוע החוק.

אוכס תק לפטור-ככנסת את הבעיה שהציגו
נציגי הממשלה.

ב. אידלסון:
מבחינה פורמלית, אפשר לדרוש דיון בקריאה
ראשונה על הצעת התיקון של הממשלה, לכן אני
מציעה שהיו"ר לא יעורר בכנסת את הבעיה שהציגו נציגי הממשלה.

היו"ר ע. גוברין:
מחר תקיים הוועדה ישיבה לאישור פורמלי
של סעיפי החוק.